

Besluit van de Vlaamse Regering houdende de definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen'

DE VLAAMSE REGERING,

Rechtsgronden

Dit besluit is gebaseerd op:

- De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, artikel 2.2.10, §5;
- Het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, artikel 13, §1, gewijzigd bij het decreet van 9 mei 2014, en §3, en artikel 36ter, §1, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij de decreten van 19 mei 2006 en 9 mei 2014; §2, eerste lid, ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002 en gewijzigd bij het decreet van 19 mei 2006, en §4 ingevoegd bij het decreet van 19 juli 2002;
- Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid, gecoördineerd op 15 juni 2018, artikel 1.3.1.1, §1, eerste lid.

Vormvereisten

Volgende vormvereisten zijn voldaan:

- De beslissing van de Vlaamse Regering van 17 juli 2020 houdende de goedkeuring van de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen' in Glabbeek, Kortenaken, Geetbets en Halen.
- De publieke consultatie over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Leidingstraat Glabbeek - Halen' van 21 augustus 2020 tot en met 19 oktober 2020. Het publiek participatiemoment werd omwille van de coronamaatregelen georganiseerd in de vorm van een webinar. Het participatiemoment vond plaats op van 6 oktober 2020. Er werden 41 inspraakreacties ontvangen, waarvan 18 adviezen en 23 individuele inspraakreacties van burgers en verenigingen. Er werd advies uitgebracht over de startnota door volgende instanties: Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Mina-raad), Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed (Saro), Provincie Vlaams-Brabant, Provincie Limburg, Provincie Limburg (water), de gemeentebesturen van Kortenaken, Glabbeek, Bekkevoort en Geetbets, Agentschap Innoveren en Ondernemen (Vlaio), Vlaamse Landmaatschappij (VLM), Agentschap Onroerend Erfgoed, Infrabel, Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW), Agentschap Wegen en Verkeer (AWV), Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) en Departement Landbouw en Visserij.

- Het advies van de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed van 21 oktober 2020 over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen'.
- Het advies RVR-AV-1242 van de dienst Veiligheidsrapportering van het departement Omgeving van 9 juli 2020 waarin wordt aangegeven dat voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek - Halen' geen ruimtelijk veiligheidsrapport moet worden opgemaakt.
- De scopingnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen' werd gepubliceerd op 20 mei 2021.
- Het advies (23-213323) van het Agentschap Natuur en Bos, gegeven op 1 september 2021, op de passende beoordeling opgenomen in het plan-MER.
- De plenaire vergadering over het voorontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek - Halen' van 3 september 2021, het verslag ervan en de schriftelijke adviezen van het Agentschap Wegen en Verkeer, het Agentschap voor Innoveren en Ondernemen, de Provincie Limburg dienst water, de Vlaamse Milieumaatschappij, het Agentschap voor Natuur en Bos, het Agentschap Onroerend Erfgoed, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, de Provincie Limburg, de Provincie Vlaams-Brabant en het Agentschap Landbouw & Visserij.
- De beslissing van de Vlaamse Regering van 23 juni 2023 houdende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen'.
- Het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen' van 22 augustus 2023 tot en met 20 oktober 2023. Er werd een publiek participatiemoment georganiseerd op donderdag 28 september in Kortenaken. Tijdens het openbaar onderzoek werden 12 adviezen en 14 individuele bezwaren van burgers en verenigingen ontvangen. Er werden adviezen ontvangen van gemeentebestuur Kortenaken, Geetbets, Halen en Glabbeek, provincie Limburg, provincie Vlaams-Brabant, provincie Limburg – waterbeheer, Infrabel, Agentschap Onroerend Erfgoed, Agentschap Landbouw en Zeevisserij, Agentschap Natuur en Bos en de Vlaamse Milieumaatschappij (Water).
- De beslissing van de Vlaamse Regering van 29 maart 2024 houdende verlenging van de termijn om over te gaan tot definitieve vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen'.
- De kwaliteitsbeoordeling (PLI069) van het plan-MER voor het Ruimtelijk Uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen' gegeven op 6 mei 2024.
- Het advies [nummer] van de Raad van State, gegeven op [datum], met toepassing van artikel 84, §3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

Motivering

Dit besluit is gebaseerd op de volgende motieven:

- Fluxys Belgium nv (hierna Fluxys) voorziet de aanleg van een nieuwe aardgasvervoerleiding met een diameter van 600mm op de verbinding tussen de hoofdtransportas West-Oost ter hoogte van Glabbeek en de bestaande hoofdleiding Dilsen – Lommel – Tessenderlo – Diest, ter hoogte van Halen. Het betreft een versterking van de hoofdassen van het aardgasvervoersnet. Deze hoofdassen betreffen leidingen met hoge capaciteit die de doorvoer van grens naar grens verzorgen of belangrijke interne verbruikclusters bereiken zoals de haven van Antwerpen, de gasopslag te Loenhout en verschillende grootsteden waaronder Brussel, Gent, Antwerpen en Luik. De voorziene verbinding is gelegen op het grondgebied van de gemeenten Geetbets, Glabbeek, Halen en Kortenaken. Dergelijke verbinding die het aardgasnetwerk versterkt wordt beschouwd als een hoofdtransportleiding.
- De plandoelstelling is:
 - De aanleg van een leiding mogelijk maken op korte termijn ten behoeve van de energiebevoorrading en de versterking van het aardgasnet in de regio Limburg.
 - De aanleg van leidingen voor diverse toepassingen mogelijk maken op diezelfde verbinding tussen transportas West-Oost ter hoogte van Glabbeek en de bestaande hoofdleiding Dilsen – Lommel – Tessenderlo – Diest, ter hoogte van Halen. Voor deze leidingen wordt op langere termijn bijvoorbeeld gedacht aan leidingen voor groene gassen, die kunnen kaderen in de energiebevoorrading en de behoefte om over te schakelen van fossiele gassen naar groene alternatieven zoals waterstof, biomethaan of andere.
- De plandoelstelling wordt in het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan GRUP vertaald door het voorzien in een overdruk leidingstraat voor ondergrondse leidingen en een bestemming openbaar nut voor de bijhorende infrastructuur zoals, in geval van een aardgasleiding, bijvoorbeeld gasstations en afsluiterknooppunten.
- Het huidige aardgasnetwerk zal naar verwachting een belangrijke rol zal spelen in het vervoer van energiedragers zoals waterstof en groene gassen, die duurzame alternatieven zijn voor aardgas. Door de energietransitie kunnen op termijn ook andere stoffen overwogen worden. In het GRUP wordt niet limitatief bepaald welke stoffen toegelaten zijn. De voorziene aardgasleiding wordt technisch zo ontworpen dat de omschakeling naar alternatieve energiedragers mogelijk is.
- Voorliggend plan geeft uitvoering aan het richtinggevend gedeelte van het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen dat bepaalt dat hoofdtransportleidingen op Vlaams niveau worden geselecteerd en in ruimtelijke uitvoeringsplannen worden vastgelegd. Het transport via pijpleidingen wordt vanuit ruimtelijk oogpunt gestimuleerd als een duurzame transportwijze, in functie van een duurzame ruimtelijke ontwikkeling.
- De Vlaamse Regering keurde op 12 mei 2023 het Vlaams energie- en klimaatplan 2021-2030 definitief goed. Het betreft een update van het initiële VEKP dat in 2019 werd goedgekeurd en de inspanningen in de sectoren transport, gebouwen, landbouw, (lichte) industrie en afvalsector aanscherpt. Vlaanderen moet de komende jaren grote stappen

vooruit zetten om het energiesysteem koolstofarmer en duurzamer te maken. Dat is nodig om de Vlaamse klimaat- en energiedoelstellingen voor 2020 en daarna te realiseren. De klimaatdoelstellingen vereisen een transitie van de economie richting een groene en circulaire economie. Voorliggend plan kadert in het slim energiesysteem dat moet toelaten om flexibel in te spelen op het fluctuerend aanbod aan hernieuwbare energie.

- Het planologisch reserveren van leidingstraten in Vlaanderen kadert in het voorzien in de nodige energiebevoorrading op nationaal niveau. Het nieuwe netwerksegment zal onderdeel vormen van een ruimer netwerk dat mee instaat voor de energiebevoorradingszekerheid. Gas, als energiedrager (op korte termijn) en de capaciteit van het netwerk zijn nodig om de huidige en volgende generaties flexibel van grote hoeveelheden groene energie te voorzien.
- Voorliggend plan past ook in de transitie naar hernieuwbare energie door enerzijds een toename van de productie van hernieuwbare energie en anderzijds het verhogen van de verbondenheid in het Europees energienetwerk.
- Fluxys werd door de Federale minister van Energie met het ministerieel besluit van 23 februari 2010 overeenkomstig artikel 8, §4 van de Federale Gaswet, aangesteld als enige netbeheerder in België, voor de ontwikkeling van het hogedruknetwerk voor aardgas. De ontwikkeling van dit netwerk gebeurt in functie van het garanderen van de energiebevoorradingszekerheid. België heeft geen eigen aardgasbronnen en voert dus aardgas in uit het buitenland. Bevoorradingszekerheid van aardgas is dus een belangrijke aandachtspunt in België. De Vlaamse overheid faciliteert die bevoorradingszekerheid door de noodzakelijke ruimte te voorzien voor het aardgasnetwerk in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen. Op korte termijn moet het aardgasvervoersnet versterkt kunnen worden om de hoofdaanvoer van aardgas naar de regio Limburg te kunnen verzekeren. De toekomstige energiebehoefte in België en de configuratie van de aardgas- en elektriciteitsinfrastructuur van Fluxys en Elia maken het nodig om de hoofdaanvoer van aardgas naar de regio Limburg te versterken. Het voornemen voor een nieuwe aardgasleiding tussen Glabbeek en Halen komt aan die verschillende behoeften tegemoet.
- De leiding is nodig in functie van de uitbreiding van het gasnetwerk om de energietransitie te voltrekken en België en Vlaanderen voor te bereiden op de evoluties die ons land op vlak van bevoorradingszekerheid zal doormaken: de uitfasering van de nucleaire productiecapaciteit, de groei van de elektriciteitsvraag in het licht van het toenemend elektrificeren van het energiegebruik, en de nood aan flexibele productiecapaciteit als back-up voor de toenemende variabiliteit van de elektriciteitsproductie met wind en zon die in capaciteit verder zal toenemen. Tegelijk zorgt de nieuwe aardgasleiding voor de nodige aanvoercapaciteit om een antwoord te bieden op het aantal gasaansluitingen in de regio Limburg, dat met een jaarlijks gemiddelde van 4,5% bijna dubbel zo hoog ligt dan gemiddeld in Vlaanderen. Als aardgasnetbeheerder heeft Fluxys Belgium de verplichting om aan de capaciteitsbehoeften van onder meer de openbare distributie en grote industriële afnemers te voldoen. Vandaag wordt de provincie Limburg gevoed door zowel H-gas als L-gas. De uitdovende gasproductie van L-gas in Nederland zal ertoe leiden dat op redelijk korte termijn de volledige Limburgse regio dient te worden overgeschakeld op

H-gas. De aanleg van de leiding Glabbeek – Halen zal in dat kader bevoorradingszekerheid bieden aan de regio Limburg.

- In functie van een efficiënt ruimtegebruik en om te verhinderen dat de toename van pijpleidingen en elektriciteitsleidingen de onbebouwde ruimte verder versnipperd, de ruimtelijke kwaliteit vermindert en tot aantasting van het fysisch systeem en het ecologisch functioneren leidt, wordt voor de toekomstige ontwikkeling een maximale bundeling met lijninfrastructuren van Vlaams niveau vooropgesteld in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. Er wordt vastgesteld dat er slechts een beperkt aantal lijninfrastructuren aanwezig is waarmee potentieel bundeling kan worden bekomen. Bundeling zal dus veeleer beperkt en zeker niet voor het volledige tracé mogelijk zijn. Om de impact op de omgeving te beperken werden verschillende mogelijke tracés op de verbinding Glabbeek – Halen onderzocht.
- In toepassing van het bundelingsprincipe wordt het tracé van de aan te leggen leiding voorzien als een leidingstraat. Daardoor kan het tracé in de toekomst ook gebruikt worden voor bijkomende leidingen.
- In het planproces werden drie mogelijke tracés onderzocht: een westelijk, een centraal en een oostelijk alternatief. De drie alternatieven volgen een duidelijk verschillend geografisch tracé, maar zijn uitgewerkt op basis van dezelfde technische en ruimtelijke uitgangspunten. Op basis van de inspraakreacties over de startnota werden de drie tracés lokaal geoptimaliseerd. Dit resulteerde in verschillende relatief kleine tracéwijzigingen. Deze tracéwijzigingen werden in het plan-MER gelijkwaardig onderzocht en vergeleken met de drie basis-alternatieven. Deze tracé-aanpassingen kunnen worden beschouwd als optimalisaties omdat ze inspelen op de lokale terreinsituatie. Dat blijkt ook uit de milieubeoordeling. In het ontwerp-GRUP is het voorgestelde tracé dus het geoptimaliseerde tracé.
- Het grondig onderzoek en de beoordeling van de drie tracés in het plan-MER, de passende beoordeling en de verscherpte natuurtoets laat niet toe om een duidelijke keuze te maken voor één van de drie tracés. Uit de passende beoordeling blijkt dat het centrale tracé wel betekenisvolle effecten zou hebben op een Speciale beschermingszone (SBZ), terwijl dit niet het geval is voor het westelijk en oostelijk tracé. Het centrale tracé wordt niet gezien als een geschikt tracé, vermits er twee betere alternatieven voorhanden zijn die beantwoorden aan de plandoelstelling.
- Vanuit de onderzoeken naar de impact is geen duidelijk onderscheid te maken tussen het westelijk en het oostelijk tracé. Het gehanteerde significantiekader laat niet toe een duidelijk onderscheid te maken. Anderzijds blijkt uit de evaluatie wel dat het westelijk tracé voor geen enkel beoordelingselement beter scoort terwijl dit voor het oostelijk tracé wel het geval is. Het oostelijk tracé is bijna 2 km korter (19,1 km voor het oostelijk tracé, tegenover 20,8 km voor het westelijk tracé). Mede daardoor is de impact van het oostelijk tracé feitelijk beperkter (minder eigenaars, minder percelen, ...). De beoordeling van de impact op de landbouw bevestigt die algemene vaststelling. Het westelijk tracé heeft globaal een grotere oppervlakte betrokken landbouwpercelen, betrokken landbouwers en bedrijfszetels en een grotere oppervlakte percelen met hoge tot zeer hoge impact op de landbouw. Het westelijk tracé heeft dus een grotere impact op landbouw. Ook de impact op woningen is voor het oostelijk tracé globaal lager omdat vastgesteld wordt dat minder woningen gelegen zijn in de nabijheid (250 meter) van het

voorgestelde tracé. Het westelijk tracé kruist ten slotte meer holle wegen, bomenrijen en houtkanten dan het oostelijk tracé. Vanuit de overige aspecten, landschap, bodem en water zijn de effecten telkens beperkt tot verwaarloosbaar en zijn er geen indicaties dat het oostelijk tracé een grotere of negatievere impact zou hebben. Er zijn met andere woorden geen elementen die een keuze voor het westelijk tracé verantwoorden. De impact op landbouw en wonen, die weliswaar beperkt is, is toch groter voor het westelijk tracé, waardoor een keuze voor het oostelijk tracé aangewezen is.

- Onder meer op basis van het milieuonderzoek werd het tracé geoptimaliseerd ter hoogte van het Halens Broek. Onder meer in het licht van de recente overstromingen is het noodzakelijk om in het Halens Broek de overstromingsmogelijkheden maximaal te behouden. Vanuit die doelstelling wordt geadviseerd om maximaal te werken met een gestuurde boring. Dat heeft een aanpassing van het tracé als gevolg omdat er maximaal op een rechte lijn wordt gewerkt om één of meerdere gestuurde boringen mogelijk te maken. Door de diepte van de ligging is er ook geen impact op bestaande bomen en beplanting. Een bestaand bosje kan op die manier gekruist worden zonder negatieve impact.
- De resultaten en conclusies van het onderzoek tot milieueffectrapportage zijn verwerkt in het GRUP en weergegeven in de toelichtingsnota. De milieubeoordeling omvat elementen voor de watertoets en de impact op beschermde soorten en habitats. Met het watersysteem en het leefmilieu is rekening gehouden bij de redactie van de stedenbouwkundige voorschriften. In de stedenbouwkundige voorschriften zijn bepalingen opgenomen die garanderen dat de opvang en infiltratie van het hemelwater op het terrein gebeurt. Op basis van de geïntegreerde milieubeoordeling kan geoordeeld worden dat het plan geen nadelige gevolgen heeft voor het watersysteem die niet kunnen worden gecompenseerd, noch op beschermde soorten en habitats of andere aspecten van het leefmilieu.
- De neerslag van de ruimtelijke afweging is opgenomen in de toelichtingsnota bij het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan.
- In de hiernavolgende paragrafen wordt ingegaan op de bezwaren, opmerkingen en adviezen die werden ingediend tijdens het openbaar onderzoek. De bezwaren, opmerkingen en adviezen zijn ten behoeve van de leesbaarheid omkaderd en genummerd en worden gezamenlijk behandeld voor zover ze een gelijkaardige en gelijklopende inhoud hebben of over hetzelfde onderwerp gaan. Aanpassingen die worden doorgevoerd op basis van de bezwaren, opmerkingen en adviezen worden specifiek vermeld bij de bespreking van de gegroepeerde bezwaren, opmerkingen en adviezen. Er zijn geen bezwaren, opmerkingen of adviezen die aanleiding geven tot aanpassingen aan de verordenende delen van het plan. Per onderdeel wordt aangegeven of de bezwaren, opmerkingen en adviezen aanleiding geven tot aanvulling in de niet verordenende delen van het plan. Het gaat dan om de toelichtingsnota. Er wordt vastgesteld dat het plan-MER geen aanpassingen vereist na het openbaar onderzoek. Daaruit volgt ook dat de beoordeling behouden blijft en dat er geen wijzigingen vereist zijn op het vlak van milderende maatregelen.

1. In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt de noodzaak van de leiding/leidingstraat in vraag gesteld gezien de uitfasering van fossiele brandstoffen, de transitie naar hernieuwbare energie, de afname van de gasvraag, de onvoldoende gascapaciteit, het ontbreken van een globaal visieplan inzake nutsleidingen in Vlaanderen, de oorlog in Oekraïne en het verlengen van de kerncentrales. Er wordt gesteld dat de gascentrale Tessenderlo de enige centrale is na afhaken van andere centrales waardoor de prijs kan opgedreven worden. De fossiele gascentrales zijn in tegenstrijd met het Europese klimaattraject om na 2035 geen gascentrales meer te gebruiken. Ook het gebruik van andere gassen in de leidingen zoals waterstof of CO₂ is niet aan de orde volgens de indieners gezien de beperkte vraag, het ontbrekend netwerk en de onvoldoende technische haalbaarheid. De bouw van de nieuwe infrastructuur staat ook haaks op de betaalbaarheid van de energiefactuur en de bevoorradingszekerheid.

De Vlaamse Regering beantwoordt deze bezwaren, opmerkingen en adviezen door te verwijzen naar hoofdstuk 1.2 'Plandoelstellingen' van de Toelichtingsnota (bijlage IIIa) waarin de plandoelstellingen zijn opgenomen, die uitvoering zijn van een aantal beslissingen en overeenkomsten zoals:

- Het planologisch reserveren van deze leidingstraat in Vlaanderen kadert in het voorzien in de nodige energiebevoorrading op nationaal niveau. Het nieuwe netwerksegment zal onderdeel worden van een ruimer netwerk dat mee instaat voor de energiebevoorradingzekerheid op nationaal niveau. Gas, als energiedrager (op korte termijn), en de capaciteit van het gassysteem (op langere termijn) zijn nodig om de huidige en volgende generaties flexibel van grote hoeveelheden groene energie te voorzien.
- Fluxys werd door de Federale minister van Energie aangesteld als enige netbeheerder in België, voor de ontwikkeling van het hogedruknetwerk voor aardgas (ministerieel besluit van 23 februari 2010 overeenkomstig artikel 8, §4 van de Federale Gaswet). Regelgeving in verband met het toekomstige waterstofnetwerk is in opbouw.
- De ontwikkeling van dit netwerk gebeurt in functie van het garanderen van de energiebevoorradingzekerheid. België heeft geen eigen aardgasbronnen en voert dus aardgas in uit het buitenland. Bevoorradingzekerheid van aardgas is dus een belangrijke aandachtspunt in België. De Vlaamse overheid faciliteert die bevoorradingzekerheid door de noodzakelijke ruimte te voorzien voor het aardgasnetwerk in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen (GRUP).
- Op korte termijn moet het aardgasvervoersnet versterkt kunnen worden om de hoofdaanvoer van aardgas naar de regio Limburg te kunnen verzekeren. Een hogedrukleiding voor aardgastransport moet kunnen gerealiseerd worden vanaf de transportas West-Oost ter hoogte van Glabbeek die in Halen wordt gekoppeld aan de bestaande hoofdleiding Dilsen – Lommel – Tessenderlo – Diest, ten behoeve van de energiebevoorrading.
- Het betreft een versterking van de hoofdassen van het aardgasvervoersnet. Deze hoofdassen betreffen leidingen met hoge capaciteit die de doorvoer van grens naar grens verzorgen of belangrijke interne verbruikscusters bereiken zoals de haven van

Antwerpen, de gasopslag te Loenhout en verschillende grootsteden waaronder Brussel, Gent, Antwerpen en Luik.

- De toekomstige energiebehoefte in België en de configuratie van de aardgas- en elektriciteitsinfrastructuur van Fluxys en Elia maken het nodig om de hoofdaanvoer van aardgas naar de regio Limburg te versterken. Het voornemen voor een nieuwe aardgasleiding tussen Glabbeek en Halen komt aan die verschillende behoeften tegemoet:
 - De leiding is nodig in functie van de uitbreiding van het gasnetwerk om de energietransitie te voltrekken en België en Vlaanderen voor te bereiden op de evoluties die ons land op vlak van bevoorradingszekerheid zal doormaken: de uitfasering van de nucleaire productiecapaciteit, de groei van de elektriciteitsvraag in het licht van het toenemend elektrificeren van het energiegebruik, en de nood aan flexibele productiecapaciteit als back-up voor de toenemende variabiliteit van de elektriciteitsproductie met wind en zon die in capaciteit verder zal toenemen.
 - Tegelijk zorgt de nieuwe aardgasleiding voor de nodige aanvoercapaciteit om een antwoord te bieden op het aantal gasaansluitingen in de regio, dat met een jaarlijks gemiddelde van 4,5% bijna dubbel zo hoog ligt dan gemiddeld in Vlaanderen. Als aardgasnetbeheerder heeft Fluxys Belgium de verplichting om aan de capaciteitsbehoeften van de eindverbruikers (openbare distributie, grote industriële afnemers) te voldoen. Hierbij geldt de verplichting om piekcapaciteit te voorzien voor verbruik bij een wintertemperatuur van -11°C en niet van reëel verbruik dat elk jaar varieert in functie van de temperatuur. In deze context is het cruciaal om de evolutie van de aansluitingen op het aardgasnetwerk adequaat in kaart te brengen.
 - Vandaag wordt de provincie Limburg gevoed door zowel H-gas als L-gas. De uitdovende gasproductie van L-gas in Nederland zal ertoe leiden dat op redelijk korte termijn (2024 of mogelijks eerder) de volledige Limburgse regio dient te worden overgeschakeld op H-gas. De aanleg van de leiding Glabbeek – Halen zal in dat kader bevoorradingszekerheid bieden aan de regio Limburg. Onderstaande figuur geeft een overzicht van de huidige Fluxys Belgium aardgasleidingen in Limburg. Deze regio wordt momenteel hoofdzakelijk bevoorrad via Nederland (de grenspost te Dilsen-Obbicht), met bijkomende ondersteuning vanuit Oupeye.
 - Het Limburgse netwerk bevindt zich 'in antenne', wat betekent dat de leidingen niet vermaasd zijn met het overige deel van het Belgische aardgasnetwerk. Enkele jaren geleden werd de leiding Tessenderlo-Diest aangelegd, deels ter voorbereiding van een toekomstige verbinding met de grote Belgische oost-west aardgasverbinding (VTN pijpleiding - en vandaaruit met de andere leidingen van het netwerk).
 - In de regio Limburg (Fluvius Limburg), alsook in de omgeving van Diest en het Albertkanaal, is er nog een ruime groeimarge voor aardgas voor huishoudelijk gebruik. Van alle distributienetbeheerders, is het potentieel aantal nieuwe aansluitingen (= aansluitbare gebouwen in de grafiek) het grootst voor Fluvius Limburg. Dit wordt ook weerspiegeld in de aansluitingsgraad van de verschillende distributienetbeheerders: het aantal nieuwe aansluitingen stijgt duidelijk het snelst in Limburg met een jaarlijkse groei van meer dan 3%.

- Bovenop de verwachte groei van het aantal aardgasaansluitingen, zullen - in het kader van de ombouw van de laagcalorische aardgasnetten (L-gas) naar hoogcalorische aardgasnetten (H-gas) 41.789 installaties van eindverbruikers aangepast worden door Fluvius Limburg en Iverlek in de regio van Diest. Dit betekent dat het H-aardgasnet tijdens de wintermaanden een bijkomende piekcapaciteit van ca. 55.000 m³/h moet kunnen opvangen. Daarnaast is er mogelijk ook extra capaciteit nodig voor industriële sites en de bouw van potentiële gascentrale(s).
- De infrastructuur biedt tevens flexibiliteit om de eindverbruikers in de regio om te schakelen van laagcalorisch aardgas uit Nederland naar hoogcalorisch aardgas in het kader van de stelselmatige afbouw van de uitvoer van laagcalorisch aardgas uit Nederland;
- De infrastructuur is ook de beste keuze vanuit het perspectief van een zo goed mogelijke diversificatie van de aanvoerroutes. De lokale aardgas-ruggengraat die de regio van het Albertkanaal voedt, wordt vandaag uitsluitend bevoorraadt vanuit het oosten, aan de Belgisch-Nederlandse grens. Door de regio van het Albertkanaal aan te sluiten op de bestaande oost/west transportas door België, bestaat de mogelijkheid om aardgas van diverse bronnen wereldwijd met de nodige capaciteit en druk aan te spreken;
- In het licht van de energietransitie is de infrastructuur tevens compatibel met de instroom van koolstofneutraal groen gas. In de toekomst zal het aardgasnetwerk een rol kunnen spelen in het vervoer van duurzame grondstoffen zoals biogas, koolstofneutraal groen gas of waterstof.
- Om die verschillende behoeften tijdig te kunnen invullen met het oog op de bevoorradingszekerheid van zowel aardgas als elektriciteit, zou de nieuwe leiding in 2024 in gebruik moeten worden genomen.
- Het transport via buisleidingen wordt in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gezien als de meest duurzame modus en wordt gestimuleerd vanuit het omgevingsbeleid door het voorzien van de nodige ruimte voor de aanleg van leidingen, in principe gebundeld in leidingstraten om de versnippering van de ruimte tegen te gaan.
- In de strategische visie van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen (BRV) worden een toekomstbeeld en een overzicht van beleidsopties op lange termijn vooropgesteld, met name de strategische doelstellingen. De Vlaamse Regering heeft hiermee een beleidslijn uitgezet die een vernieuwde filosofie en aanpak in het ruimtelijke beleid wil inzetten.
- In de strategische visie is het een strategische doelstelling om een volledige transitie naar hernieuwbare energie tegen 2050 te realiseren door enerzijds een toename van de productie van hernieuwbare energie en anderzijds door het verhogen van de verbondenheid in het Europees energienetwerk. Voorliggend plan past in die strategie.

Een toelichting over de beleidsmatige en technische aspecten van de bevoorradingszekerheid en de energietransitie is opgenomen als Bijlage 1 van de toelichtingsnota (bijlage IIIa) bij het GRUP: 'Energiebevoorradingszekerheid en de rol van aardgas en groene gassen in het energiesysteem'.

Samengevat draagt de leidingstraat dus bij aan het faciliteren van de beleidsmatig gewenste energietransitie in plaats van die in het gedrang te brengen, zoals de bezwaarindieners stellen.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

2. In een bezwaar wordt gesteld dat de procedure van het openbaar onderzoek niet correct werd gevoerd inzake de bekendmaking en publicatie en organisatie van de infovergaderingen van het GRUP en het plan-MER. De procesnota zou onvolledig zijn. In tegenstelling tot eerder communicatie wordt er gekozen voor een leidingstraat in plaats van een enkele leiding. Volgens de onderhandelaars van Fluxys zou de leiding komen te liggen op een diepte met 1,2 meter gronddekking. Tijdens de infosessie blijkt de leiding te liggen op 1,1m diepte met gronddekking. Volgens indieners is dit desinformatie. Een indiener geeft aan dat het tracé zoals getoond door Fluxys afwijkt van het tracé zoals onderworpen tijdens het openbaar onderzoek.

De Vlaamse Regering antwoordt dat tijdens de geïntegreerde procedure voor de opmaak van het GRUP de bevolking op verschillende tijdstippen in het proces geraadpleegd werd, zoals wettelijk bepaald in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Op die momenten was het mogelijk opmerkingen te formuleren respectievelijk over de startnota en het ontwerp-GRUP.

Gedurende het geïntegreerde planningsproces van dit GRUP voor de Leidingstraat 'Glabbeek – Halen' werden op 2 momenten in de procedure info- en/of participatiemomenten georganiseerd:

- De publieke consultatie over de startnota voor het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan Leidingstraat Glabbeek - Halen' van 21 augustus 2020 tot en met 19 oktober 2020. Het publiek participatiemoment werd omwille van de coronamaatregelen georganiseerd in de vorm van een webinar. Het participatiemoment vond plaats op van 6 oktober 2020.
- Het openbaar onderzoek over het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen' van 22 augustus 2023 tot en met 20 oktober 2023. Er werd een publiek participatiemoment georganiseerd op donderdag 28 september in Kortenaken. Ook werd aan de adviesinstanties, waaronder de gemeente, advies gevraagd. Dit gebeurde tijdens de fase van de startnota, de plenaire vergadering van het voorontwerp GRUP en tijdens het openbaar onderzoek van het voorlopig vastgesteld GRUP.

Daarnaast werd ook aan de adviesinstanties, waaronder de gemeente, advies gevraagd. Dit gebeurde tijdens de fase van de startnota, de plenaire vergadering van het voorontwerp GRUP en tijdens het openbaar onderzoek van het voorlopig vastgesteld GRUP.

Zowel het proces als de manier waarop men is omgegaan met de inspraakreacties en adviezen van deze participatie- en inspraakmomenten en adviesvragen, wordt beschreven in de procesnota.

In de documenten in de verschillende procesfases van het GRUP is sprake van een overdruk 'leidingstraat'. Deze overdruk wijzigt de onderliggende bestemmingen niet, maar bevat bijkomende bepalingen die toelaten om ondergrondse leidingen te vergunnen en aan te

leggen. Het GRUP doet ook geen uitspraak over de liggingdiepte van de leidingen. Bij de beoordeling van de milieueffecten in het plan-MER werd er wel uitgegaan van een aanlegtechniek met een diepte van de sleuven van ongeveer 2 meter (niveau onderkant van de leiding). Bij de omgevingsvergunningsaanvraag zal dit verder gedetailleerd worden. De federale wetgeving vereist een gronddekking van minstens 80 cm. In de praktijk hanteert Fluxys een gronddekking van 110 cm. Rekening houdend met het reliëf leidt dat op sommige plaatsen tot een gronddekking die meer dan 110 cm bedraagt. De sleuven worden terug opgevuld met de oorspronkelijke bodem, waarbij de oorspronkelijke gelaagdheid gerespecteerd wordt, waardoor geen significante effecten op de bewortelingslaag verwacht worden.

De realisatie van ondergrondse transportleiding vereist naast de procedures voorzien in de VCRO op Vlaams niveau met de opmaak van een GRUP en Plan-MER en een omgevingsvergunning ook vergunningen op Federale niveau met een vervoersvergunning en een verklaring openbaar nut. De Vlaamse overheid en Fluxys hebben, tijdens de participatiemomenten en informatiemomenten over de startnota en het ontwerp-GRUP, bijkomend ook toelichting gegeven over de federale procedures zodat dit niet kan beschouwd worden als desinformatie. Die federale procedure voorzien ook in individuele gesprekken met eigenaars en landgebruikers die deels parallel lopen met de opmaak van het GRUP. In dat kader geeft Fluxys toelichting over compensaties en vergoeding, minder-hinder-maatregelen, de aanleg- en beheer van de leiding- of leidingstraat.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

3. In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt de vraag gesteld om op de hoogte te worden gehouden van het verdere verloop van de procedure en de verschillende stappen tijdens de werken. Hierdoor kunnen bijvoorbeeld landbouwers hun teeltplan afstemmen tijdens de uitvoering van de werken. De gemeente Halen vraagt om de werfzones en innames van openbaar domein minstens 1 maand voorafgaandelijk aan de werken aan te vragen.

Men vraagt dat er duidelijk gecommuniceerd wordt met alle belanghebbenden over de mogelijkheid van parallelle leidingen in de toekomst.

Men vraagt een vertegenwoordiger van de landbouw(sector) tijdens de werfvergaderingen.

Er wordt gepleit voor afstemming tussen de verschillende uitvoerders Fluxys en Aquafin, de verschillende grondeigenaars en de gemeenten.

De Vlaamse Regering antwoordt dat tijdens de geïntegreerde procedure voor de opmaak van het GRUP de bevolking op verschillende tijdstippen in het proces geïnformeerd wordt, zoals wettelijk bepaald in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. Eenmaal het GRUP definitief wordt vastgesteld door de Vlaamse Regering kan een of meerdere omgevingsvergunningsaanvraag(en) plaatsvinden. Tijdens de procedure van een omgevingsvergunningsaanvraag zal opnieuw een openbaar onderzoek voor de inrichting georganiseerd worden waarbij zowel de betrokken gemeenten, als de administraties hun advies kunnen uitbrengen. Tijdens een openbaar onderzoek voor de inrichting kunnen ook burgers hun opmerkingen of bezwaren doorgeven.

Voorafgaand aan de omgevingsvergunningsaanvraag, dus bij de verdere uitwerking van het project, zullen alle partijen op regelmatige basis betrokken zullen worden en er overleg zal plaatsvinden om zo tot een gedragen project te komen. Naast de wettelijk verplichte momenten wordt dit overleg door Fluxys voorafgaand gevoerd met de eigenaars/beheerders van de gronden waar de leiding/leidingstraat passeert.

De concrete aanpak van de uitvoering, zoals de samenstelling van werfvergaderingen en afstemming tussen leidingeigenaars, behoort niet tot de inhoud van het voorliggend GRUP, maar komt aan bod in de uitvoeringsfase.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

4. In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gesteld dat de vergoedingen niet in verhouding zijn met de waardevermindering van de percelen door de belasting door de leiding/leidingstraat. Hierbij verwijst men naar de vergoeding bij het Ventiluproject. Het departement Landbouw en Visserij vraagt om de vergoeding vast te stellen door een beëdigd landbouwexpert. Ook andere indieners vragen dit in samenspraak vast te stellen met de eigenaar/beheerder van de gronden belast met de leiding/leidingstraat. De vergoeding wordt eveneens onvoldoende uitgewerkt in de startnota, scopingsnota en de stukken aan de Vlaamse Regering.

Men vraagt om het geldende protocol tussen de landbouworganisaties en de betrokken beroepsorganisaties te hanteren en/of up-te-daten gezien de huidige marktprijzen en de complexiteit van de aanwezige meerjarige teelten (fruitplantages).

Het departement landbouw en visserij vraagt om het protocol op te nemen in de stedenbouwkundige voorschriften ivm de aanlegfase.

De Vlaamse Regering verduidelijkt dat het GRUP een overdruk 'leidingstraat' aanduidt. Deze overdruk wijzigt de onderliggende bestemmingen niet, maar bevat bijkomende bepalingen die toelaten om ondergrondse leidingen te vergunnen en aan te leggen. In antwoord op de reacties in verband met waardevermindering van private onroerende goederen verwijst de Vlaamse Regering naar de decretale voorziene mechanismen die een billijke vergoeding garanderen. Hiermee geeft de Vlaamse Regering dat dit niet door het voorliggende plan geregeld wordt maar door de overeenkomst met uitbater/beheerder van de leiding/leidingstraat.

Naast de wettelijk verplichte vergoeding(en) wordt er voorafgaand overleg door Fluxys gevoerd met de eigenaars/beheerders van de gronden waar de leiding/leidingstraat passeert met hogere forfaitaire regelingen.

Aandacht wordt gevestigd op artikel 12 van de wet van 12/04/1965. Deze wet bepaalt dat de eigenaar van een private erf, binnen een door de Koning bepaalde termijn, aan de federale Minister van Energie kan laten weten dat hij aan de gerechtigde op de erfdienstbaarheid vraagt de bezette strook grond aan te kopen. Deze aanvraag dient te geschieden binnen de door de wet voorgeschreven termijn van twee jaar, te rekenen vanaf de kennisgeving van het begin der werken (dus na de vergunningsaanvraag). De aankoop zal plaats vinden met het oog op een regeling in der minne.

De vergoeding behoort dus, met uitzondering van de gronden die bestemd worden als gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en openbaar nutsvoorzieningen, zoals

opgenomen in bijlage IV, het register, niet tot de inhoud van het voorliggend GRUP, maar worden geregeld in federale Wetgeving.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

5. Bezwaren, opmerkingen en adviezen over de breedte van de leidingstraat. Indieners stellen dat in de leidingstraat steeds leidingen bij voorzien kunnen worden zonder begrenzing en onderbouwing. Gezien de werfbreedte wordt voorzien op 30 meter (maatvoering cfr. toelichtingsnota), en gezien er over de aangelegde leiding niet met zwaar transport gereden kan worden kan de leidingstraat met meer leidingen bijzonder breed worden. Hierbij is geen sprake meer van zuinig ruimtegebruik en komt het eigendomsrecht ernstig in het gedrang aldus de indieners. Een aantal indieners duiden op de rechtsonzekerheid dat het GRUP hierdoor met zich meebrengt.

De gemeente Halen en Kortenaken adviseren dat wanneer de strook breder is dan 25 meter (maatvoering cfr stedenbouwkundige voorschriften) er wellicht meer betrokken percelen zijn dan nu weergegeven is op plan. De gemeente Geetbets stelt dat de gewestelijke RUP contour heeft een breedte heeft van 10 meter. Het is niet duidelijk wat de impact van die bredere werkstrook is op de onmiddellijke omgeving.

De gemeentelijke landbouwwaad van Kortenaken adviseert ongunstig omwille van de belofte dat de maximale werkbreedte 24 meter zou zijn. De Boerenbond-Regioraad Hagenland vraagt om de afstanden nauwkeurig vast te leggen om te voorkomen dat er meer percelen worden beïnvloed dan oorspronkelijk gepland. Dit is onduidelijk met uitzondering van zes zones die expliciet beperkt zijn tot 25 meter (maatvoering cfr stedenbouwkundige voorschriften). Er wordt hierbij verwezen naar de toelichtingsnota waarin 30 meter wordt vermeld.

De Limburgse milieukoepel vraagt om voldoende ruimte te voorzien, dus een reservatiezone, om in de toekomst de enkelvoudige leiding uit te breiden met bijkomende leidingen.

De gemeente Geetbets stelt dat niet duidelijk is wat de impact van die bredere werkstrook is op de Halensebeek.

De Vlaamse Regering verduidelijkt dat het GRUP een overdruk 'leidingstraat' aanduidt, waarbij gebruik is gemaakt van een zogenaamd typevoorschrift. Deze overdruk wijzigt de onderliggende bestemming niet. De leidingstraat wordt symbolisch aangegeven, wat betekent dat de breedte (of grens) van de leidingstraat niet vastligt. De Vlaamse Regering motiveert deze detailleringsgraad en flexibiliteit om de ruimtelijke uitvoeringsplannen toekomstgericht te maken en om leidingen te bundelen in de zogenaamde leidingstraten (bundelingsprincipe). Het ruimtelijk uitvoeringsplan blijft immers altijd behouden in de toekomst, tenzij er een wijziging wordt doorgevoerd via een ruimtelijk uitvoeringsplan. Een tot op zekere hoogte flexibele invulling van het uitvoeringsplan als planinstrument, zonder detaillistische invulling van alle mogelijke uitvoeringsmodaliteiten van een project, vormt niet noodzakelijk een inbreuk op de te bieden rechtszekerheid. De stedenbouwkundige voorschriften voorzien immers dat nieuwe leidingen worden gerealiseerd in functie van het optimaal ruimtegebruik van de leidingstraat. De aanvragen voor vergunningen voor een transportleiding en aanhorigheden worden steeds beoordeeld rekening houdend met de

in grondkleur aangegeven bestemming en zijn steeds onderhevig aan een openbaar onderzoek in de fase van de omgevingsvergunning.

Het beginsel van de rechtszekerheid verhindert immers niet dat stedenbouwkundige voorschriften flexibel kunnen worden opgevat, noch dat deze binnen de grenzen gesteld door de plannende overheid, een bepaalde discretionaire bevoegdheid kunnen verlenen aan de vergunningverlenende overheden bij de beoordeling van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag. (RvS 6 oktober 2020, nr. 248.475, Meulebroeck, RvS 22 november 2016, nr. 236.499, Ronsmans, RvS 3 december 2013, nr.225.678, NV Geysen Handelonderneming; zie ook: RvS 21 mei 2013, nr. 223.540, nv NMBS Holding, RvS 13 januari 2015, nr. 229.804, Demonie e.a., RvS 29 januari 2015, nr. 230.010, nv Babemo; RvS 10 september 2012, nr. 220.537, vzw Regionale Actiegroep Leefmilieu, Dender en Schelde).

Het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel willen niet zeggen dat de overheid die een RUP uitvaardigt alle aspecten van de betrokken regeling precies en gedetailleerd moet vaststellen. De plannende overheid mag in bepaalde omstandigheden en voor bepaalde aspecten stedenbouwkundige voorschriften in veeleer algemene en vage bepalingen beschrijven, waarbij een ruimere beoordelingsruimte wordt gelaten aan de vergunningverlenende overheid dan normaal gesproken het geval zou zijn. (RvS 22 januari 2013, nr. 222.168, Van Riet e.a.; zie ook: RvS 3 mei 2013, nr. 223.372, Olivier Vande Velde e.a.; RvS 12 november 2013, nr. 225.449, Decorte e.a.)

Om de impact van de leidingstraat te beoordelen, werd er gewerkt op basis van aannames inzake de aanleg van een aardgasleiding DN600. Daarbij wordt uitgegaan van de aanleg in voornamelijk een open sleuf, met een werkstrook van ongeveer 30 meter breed. De werkstrook omvat zowel de eigenlijke sleuf als de tijdelijke inrichtingen voor de aanleg. De tijdelijke inrichtingen omvatten de ruimte voor verkeer en de effectieve aanleg, de aparte stockage van de grond en teeltaarde, de voorbereiding en emballage van de leiding(en). De tijdelijke inrichtingen verdwijnen bij de realisatie van de ondergrondse leiding en deze ruimte kan eventueel later ingezet worden voor de leidingstraat. Op maaiveldniveau boven de leidingen kan het grondgebruik grotendeels hernomen worden (zoals landbouwteelten). De aanlegbreedte van de leidingstraat wordt door de stedenbouwkundige voorschriften dwingend beperkt tot 25 meter ter hoogte een zestal meer kwetsbare landschapselementen zoals holle wegen en bomenrijen (cfr de opmerking van de gemeenten Halen en Kortenaken). Hiernaast heeft de leiding straat geen vaste breedte, juist omwille van een efficiënt en zorgvuldig ruimtegebruik binnen de leidingstraat.

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen voorziet in de maximale bundeling van de pijpleidingen in functie van een efficiënt en zorgvuldig ruimtegebruik. Pijpleidingen worden dan ook zoveel mogelijk aangelegd in leidingstroken omwille van de mogelijke ruimtelijke effecten inzake gebruikswaarde, versnippering en verstoring.

Er wordt verduidelijkt dat in het plan-MER rekening gehouden wordt met een breedte van 30 meter waarin mogelijk werken voor de aanleg van een leiding kunnen uitgevoerd worden. Op een breedte van 30 meter kunnen ook meerdere leidingen (3 à 4-tal leidingen) aangelegd worden, afhankelijk van de te hanteren tussenafstand tussen de leidingen. Op deze wijze wordt in de effectenbepaling dus rekening gehouden met het feit dat de aanleg van meerdere leidingen mogelijk wordt gemaakt.

De Vlaamse regering verduidelijkt dat ter hoogte van de Halensebeek de kruising niet specifiek is omschreven.

Bij de concrete inrichting van een of meerdere leidingen in de leidingstraat zullen bij de omgevingsvergunningsaanvragen plannen toegevoegd worden met gedetailleerde inrichting. Tijdens het projectniveau wordt het ontwerp verder gedetailleerd en uitgewerkt. De inrichting en de exacte ligging van de leiding/leidingstraat zal eveneens op projectniveau verder uitgewerkt worden. Er zal ook een project-MER opgemaakt worden waarbij de effecten van het project voor de verschillende disciplines bestudeerd worden op projectniveau. Hieruit kunnen maatregelen volgen die dan bij de omgevingsvergunningaanvraag meegenomen worden of in de omgevingsvergunning als voorwaarde opgelegd kunnen worden. Ook tijdens de procedure voor de omgevingsvergunningsaanvraag zal een openbaar onderzoek georganiseerd worden waarbij de projectplannen ter inzage worden gelegd en waarbij op dat moment kan gereageerd worden op de projectplannen.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

6. De gemeente Halen vraagt om het tracé van de leidingstraat op te schuiven richting de Liebroekstraat of om de ondergrondse leiding(en) dermate diep te leggen zodat constructies, faciliteiten, geothermische warmtepompen en waterinfiltratiesystemen ingericht kunnen worden. Zodat de gemeente de mogelijkheid heeft om in de toekomst in de uitbreiding te voorzien van een bedrijventerrein en de inrichting van een sport- en recreatiezone. De gemeente heeft hiervoor een planningsinitiatief opgestart genaamd 'planologische ruil' (plan ID RUP_71020_214_00015_00001). Dit planningsinitiatief van de gemeente kruist met het voorliggende GRUP.

De Vlaamse Regering neemt akte van het planvoornemen van de gemeente en stelt vast dat de gemeente het plan nog niet voorlopig heeft vastgesteld waardoor het niet aangewezen is vooruit te lopen op de vaststelling van het plan. Daarnaast stelt de Vlaamse Regering vast dat beide planopties mogelijk verenigbaar zullen zijn, al dan niet met beperkte aanpassingen aan de gemeentelijke opties, daar waar sportvelden in open lucht verenigbaar zijn met de aanwezigheid van leidingen. Het voorliggende plan laat toe dat in de verdere uitvoering, op basis van de concrete planopties die de gemeente neemt, een verdere afstemming te garanderen. In de projectfase van de leiding/leidingstraat dan opnieuw een milieueffectenonderzoek gebeuren die de impact van het project zal onderzoeken (nl. de project-MER). Ook zal tijdens de procedure voor de omgevingsvergunningsaanvraag een openbaar onderzoek georganiseerd worden waarbij de projectplannen ter inzage gelegd worden en waarbij op dat moment kan gereageerd worden op de projectplannen. Op projectniveau zal ook duidelijk worden welke percelen effectief getroffen worden en die nodig zullen zijn om het project van de gemeente te kunnen realiseren.

Het advies van de gemeente Halen inzake de opmaak van het lokaal RUP leidt niet tot een aanpassing van het GRUP.

7. Bezwaren, opmerkingen en adviezen over de tracékeuze en de ligging op specifiek percelen en eigendommen zodat het perceel in eigendom of de teelten niet bezwaard worden. Een indiener vraagt om ter hoogte van verschillende fruitplantages te Halen het tracé meer westelijk te voorzien zonder te interfereren met de fruitplantages.

Een indiener vraagt om werfzone in te korten met ca. 3 meter in het gebied tussen de Heersstraat, Nachtegaalstraat, Merelnest en Sanestraat. En dit om de bewerkbaarheid van de fruitplantage niet in het gedrang te brengen.

De gemeente Geetbets adviseert om het traject van de leidingstraat af te stemmen op het fysisch systeem waarbij waterlopen (Halensebeek) oftewel gevrijwaard worden van negatieve effecten oftewel structureel verbeterd worden bij de heraanleg van de werkzone.

De gemeente Halen vraagt om het tracé te verplaatsen of de leiding dieper te leggen zodat de gemeente een herbestemming kan doorvoeren om een sport-en recreatiezone met aansluitend een bedrijventerrein te realiseren.

De Vlaamse Regering verwijst naar de verantwoording van de tracékeuze zoals opgenomen in de toelichtingsnota en verduidelijkt dat er een nieuwe verbinding wordt voorzien tussen het startpunt op hoofdaardgasleiding Herent – Dalhem te Glabbeek en het eindpunt op de as Tessenderlo – Diest te Halen. Start- en eindpunt kunnen op verschillende tracés met elkaar worden verbonden. In eerste instantie werden drie tracés voorgesteld voor grondig onderzoek, die alle in staat zijn om de plandoelstelling te realiseren. De drie alternatieven volgen een duidelijk verschillend geografisch tracé, maar zijn uitgewerkt op basis van dezelfde technische en ruimtelijke uitgangspunten (zie toelichtingsnota bijlage IIIa).

De locatie-alternatieven worden als volgt benoemd:

- Westelijk alternatief: lengte 20, 8 km. Gelegen op het grondgebied van Glabbeek, Kortenaken, Bekkevoort, Diest en Halen.
- Centraal alternatief: lengte 18, 7 km. Gelegen op het grondgebied van Glabbeek, Kortenaken, Bekkevoort, Diest en Halen.
- Oostelijk alternatief: lengte 19,1 km. Gelegen op het grondgebied van Glabbeek, Kortenaken, Geetbets, Halen.

Naar aanleiding van de inspraakreacties werd er nagegaan of er kleinere lokale aanpassingen aan de drie hierboven besproken tracés mogelijk en wenselijk zijn. Er werd nagegaan of deze kleinere aanpassingen technisch haalbaar en ruimtelijk inpasbaar zijn. Dit resulteerde in verschillende kleine tracéwijzigingen. Deze tracéwijzigingen werden in het plan-MER gelijkwaardig onderzocht en vergeleken met de drie basis-alternatieven. Deze tracé-aanpassingen kunnen worden beschouwd als optimalisaties omdat ze inspelen op de lokale terreinsituatie. Dat blijkt ook uit de milieubeoordeling. Zo goed als alle voorgestelde aanpassingen werden in de milieubeoordeling beoordeeld als te verkiezen boven het oorspronkelijke voorstel.

Door het grondig onderzoek en de beoordeling van de drie tracés in het plan-MER viel het centrale tracé af, gezien het betekenisvolle effecten zou hebben op een Speciale beschermingszone (SBZ). Het oostelijk en westelijk tracé hebben geen betekenisvolle effecten op Speciale beschermingszones (SBZ).

Bij verdere vergelijking tussen het oostelijk en westelijk tracé geniet het oostelijke tracé de voorkeur en dit omwille van:

- Het oostelijk tracé is bijna 2 km korter (19, 1 km tegenover 20,8 km voor het westelijk tracé). Globaal is daardoor de impact van het oostelijk tracé in principe beperkter (minder eigenaars, minder percelen, ...).
- De beoordeling van de impact op de landbouw bevestigt die algemene vaststelling. Het westelijk tracé heeft globaal een grotere oppervlakte betrokken landbouwpercelen, betrokken landbouwers en bedrijfszetels en een grotere oppervlakte percelen met hoge tot zeer hoge impact op de landbouw. Globaal gesteld is er dus een grotere impact op landbouw.
- Ook de impact op woningen is voor het oostelijk tracé globaal lager omdat vastgesteld wordt dat minder woningen gelegen zijn in de nabijheid (250 meter) van het voorgestelde tracé.
- Het westelijk tracé kruist ten slotte meer holle wegen, bomenrijen en houtkanten dan het oostelijk tracé.
- Vanuit de overige aspecten (landschap, bodem, water) zijn de effecten telkens beperkt tot verwaarloosbaar en zijn er geen indicaties dat het oostelijk tracé een grotere of negatievere impact.

De Vlaamse Regering concludeert uit bovenstaande dat een tracé werd bekomen met globaal de minste impact zodat bij aanpassingen ten voordele van een perceel of een eigenaar een ander perceel of een andere eigenaar zou betrokken worden, hetgeen globaal geen voordeel zou opleveren. Bijgevolg worden niet ingegaan op de vragen voor tracé-aanpassingen vermits zij niet leiden tot een tracé met een beperktere impact.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

8. In sommige bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gepleit om een sleufloze techniek toe te passen:

- een gestuurde boring ter hoogte van de Velpe en twee gestuurde boringen ter hoogte van de Demervallei (Zwartwater en de Demer)
- een gestuurde boring ter hoogte van de kruising van de leidingstraat met de holle weg in de Heerstraat.
- ter hoogte van het beschermde stads- en dorpszicht 'Hoeve en poortgebouw abdij Mariëndal met omgeving'

De Vlaamse Regering verduidelijkt dat in de stedenbouwkundige voorschriften is opgenomen dat een techniek met open sleuf niet wordt toegelaten ter hoogte van:

- de kruising van de Velpe ter hoogte van Rotem,
- de gezamenlijke kruising van de Demer en Zwart Water (=Halens Broek)
- Mariëndal

zodat het ontwerp-GRUP het gevraagde garandeert.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

9. De gemeente Halen vraagt om de kruising met waterlopen en wegen waar mogelijk uit te voeren met onderboringen. De gemeente Geetbets adviseert tevens om de kruising met de Steenweg op Kortenaken uit te voeren met een doorpersing en niet met een open sleufstelsel.

De Vlaamse Regering verwijst in antwoord op dit advies naar het plan-MER waarin de impact op de omgeving, met inbegrip van waterlopen werd onderzocht en waar zo nodig milderende maatregelen werden onderzocht. Op die plaatsen waar dit vanuit de omgevingsimpact noodzakelijk wordt geacht werd een verbod opgelegd voor toepassing van een sleufloze techniek. Dit belet niet dat in de uitvoeringsfase bijkomen op sommige plaatsen toch zou opteren voor een sleufloze techniek. In de fase van de omgevingsvergunning kan op basis van het meer gedetailleerde onderzoek in een project-MER mogelijk toch opgelegd worden in de omgevingsvergunning dat een sleufloze techniek vereist is.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

10. Bezwaren, opmerkingen en adviezen over de uitvoeringsfase, voorwaarden voor de werfopvolging, materialen en andere uitvoeringsaspecten. Bezwaarindieners stellen dat er onvoldoende technische uitleg terug te vinden in de nota's omtrent de aanleg van de leidingen en de daarbij gebruikte technieken en/of materialen. Het gebruik van staal voor de leiding is volgens indieners niet aangewezen bij het transport van waterstof, er wordt verwezen naar volgende studie: The Role of Hydrogen in the Corrosion and Cracking of Steels - A Review.

Een indiener vraagt om de leidingstraat af te stemmen op de heraanleg van de Neerlintersesteenweg en de Vaanstraat (van Aquafin). Het voorzien van een betonnen wachtbuis kan kostenefficiënt zijn en hierdoor zal de werfbreedte beperkt worden.

De gemeente Kortenaken en Geetbets vragen om ter hoogte van wegen - waar er in open sleuf wordt gewerkt - in de stedenbouwkundige voorschriften in te schrijven dat dit moet worden hersteld met snelhardende beton.

Het Agentschap Natuur en Bos vraagt om bij uitvoering rekening te houden met het broedseizoen in SBZ-V, het gebruik van lichtbronnen ter hoogte van bosgebieden en bomenrijen, kleine landschapselementen, waardevolle graslanden en boscompensaties.

De gemeente Kortenaken, Halen en Glabbeek adviseren om bij uitvoering van de ondergrondse leidingstraat constructies en/of verhardingen te beperken tot tijdelijke zaken, zodat het terrein verder in zijn oorspronkelijke toestand behouden blijft en de ruimtelijke impact zo veel mogelijk beperkt wordt.

Departement landbouw en visserij adviseert om de werfzones, die opschuiven met de vooruitgang in de werkzaamheden, na het einde der werken te ontruimen, op te ruimen en af te werken met een goede laag teeltaarde zodat een normaal landbouwkundig gebruik terug mogelijk wordt.

Bezwaarindieners verwijzen naar aanwezigheid van drainageleidingen of drainagegrachten. Er wordt gevraagd deze leidingen te herstellen. Indieners vragen een plaatsbeschrijving bij het sluiten van de open sleuf en specifiek toezicht hierop.

Bezwaarindieners vrezen dat tijdens de werken hun landbouwpercelen mogelijk ontoegankelijk worden of dat de merktekens en bakens langs de leiding hinderlijk zouden zijn voor de landbouwmachines.

Er wordt gevraagd rekening te houden met de afstandsregels voor waterlopen. Leidingen en verhardingen binnen deze 5 meterzone moeten overrijbaar zijn door voertuigen met een aslast van 15 ton en een totaal gewicht van 30 ton. Binnen een afstand van de waterloop gelden eveneens beperkingen op de aanplant van (naald)bomen, struiken en grondbewerkingen.

In antwoord op deze bezwaren, adviezen en opmerkingen stelt de Vlaamse Regering dat op het niveau van het ruimtelijk uitvoeringsplan wel de randvoorwaarden en het ruimtegebruik worden bepaald, maar dat de aanlegfase met de timing van de werken, de concrete uitvoeringstechnieken en uitvoeringsmodaliteiten, de organisatie en de beveiliging van de werf en de werkzaamheden of de tijdelijke bereikbaarheid van bedrijven, woningen en activiteiten niet tot de inhoud van het voorliggend GRUP behoort, maar veeleer betrekking heeft enerzijds om de omgevingsvergunning en anderzijds op de concrete aanlegwerken. Ook de sectorale regelgeving zoals bijvoorbeeld op het vlak van waterbeheersing en waterlopen behoort niet tot de inhoud van het GRUP. De vaststelling van het GRUP wijzigt die bepalingen niet zodat ze onverkort hun doorwerking zullen kennen in de uitvoeringsfase.

Dit geldt bijvoorbeeld voor tijdelijke hinder die de realisatie van de infrastructuur zal veroorzaken. In het algemeen kan gesteld worden dat de hinder als gevolg van de aanleg, zowel in omvang als in tijd zo veel als mogelijk wordt beperkt en vermeden. Het beperken en vermijden van hinder en in het bijzonder van geluidshinder van een werf is een verplichting die opgelegd wordt door de milieuwetgeving.

De tijdelijke effecten van de aanlegfase (werforganisatie, planning en fasering) zijn echter niet onderzocht in het plan-MER. Deze effecten dienen bij de verdere uitwerking van het project verder te worden onderzocht. Deze aanpak is conform het juridisch kader en de richtlijnen voor de opmaak van MER's. Indien er wordt vastgesteld dat er onaanvaardbare effecten zullen optreden in aanlegfase, zullen gepaste milderende maatregelen worden opgelegd en worden deze meegenomen in de omgevingsvergunningsaanvraag.

De omgevingsvergunning is dan ook het geëigende instrument voor het opleggen van maatregelen en voorwaarden voor het vermijden van hinder en dus niet het ruimtelijk uitvoeringsplan.

De manier waarop de kruisingen met de verschillende lokale wegen gebeurt, wordt verder op projectniveau bepaald. Na deze fase volgt het projectniveau waarbij het ontwerp verder wordt gedetailleerd en uitgewerkt.

De te nemen maatregelen kunnen betrekking hebben op bijvoorbeeld een minder hinderplan, hinder door trillingen en geluid, visuele hinder en privacy, overleg met bewoners en betrokkenen, werfzones al dan niet gesitueerd in tuinzones, beveiliging van werven, routing van werfverkeer en omlegging van lokaal verkeer, materiaalkeuze,

uitvoeringstechnieken, plaatsen van peilbuizen om de grondwaterstand op te volgen, plaatsen van meetpunten om mogelijke verzakkingen te kunnen waarnemen, opmaak van plaatsbeschrijvingen voor aanvang van de werken en monitoring ervan.

De Vlaamse Regering verwijst naar de stedenbouwkundige voorschriften waarbij de leidingstraat wordt aangeduid als een overdruk, waardoor het mogelijk wordt om leidingen ondergronds aan te leggen. De overdruk heeft ook als gevolg dat de zogenaamde grondkleur behouden blijft, in veel gevallen is dat agrarisch gebied als bestemming en in de feiten een landbouwgebruik. De stedenbouwkundige voorschriften bevatten een bepaling dat de aanleg van de leiding het landbouwgebruik moet garanderen. Dat houdt dus het herstel in, na uitvoering van de werken, zodat het terrein opnieuw in landbouwgebruik kan genomen worden. Daarmee worden alle aspecten van herstel gevat. In de praktijk wordt de verschillende grondlagen bijgehouden en teruggeplaatst, drainage wordt hersteld en dergelijke meer. Anders gezegd garanderen de stedenbouwkundige voorschriften dus het herstel van het landbouwgebruik na de aanleg. Na de aanleg van de ondergrondse leiding het landbouwgebruik verdergezet kan worden, waardoor de hinder voor de landbouw tijdelijk is. Na de aanleg van de leiding wordt de oorspronkelijke toestand hersteld, waardoor er algemeen geen nadelige veranderingen optreden. Het terug verspreiden van de teelaarde na de aanleg van de leiding gebeurt met de nodige voorzorgsmaatregelen. Het opmaken van een plaatsbeschrijving bij de start en einde van de werken behoort tot de standaardpraktijk bij uitvoering van aanlegwerken. Enkel ter hoogte van start- en eindpunt kunnen er bovengrondse aanhorigheden (stations) voorzien worden en paaltjes/bakens langsheen het tracé ter aanduiding van de aanwezigheid van de ondergrondse leiding. Voor de bovengrondse constructies en installaties moeten maatregelen genomen worden voor een ruimtelijke en visuele inpassing in de omgeving.

De Vlaamse Regering verduidelijkt dat in de standaardaanlegmethodiek van Fluxys, dewelke als richtinggevend voor het Plan-MER wordt beschouwd, en dewelke beschreven is in het dossier expliciet is opgenomen dat de opeenvolgende lagen in dezelfde volgorde als de oorspronkelijke gelaagdheid worden teruggeplaatst. Dus in MER en impactbeoordeling wordt aangenomen dat bodemmateriaal in zelfde gelaagdheid wordt teruggeplaatst als dat het is uitgegraven, dus ook teelaarde.

Ook het gebruik van rijplaten (of een zandbaan) wordt in het plan-MER aanbevolen in de verdichtingsgevoelige zones, maar wordt beschouwd als een ingreep projectniveau en niet op planniveau. Uit de milieubeoordeling blijkt dat de aanduiding van een leidingstraat geen effect inzake wijziging erosiegevoeligheid. Dat neemt uiteraard niet weg dat de leidingstraat wordt voorzien op bodems met een erosiegevoeligheid en dat dit een aandachtspunt zal vormen in de aanlegfase en de timing van aanlegwerken.

Daar waar de leidingstraat zich in landbouwgebied bevindt, wordt in de werffase toegang voorzien tot de betrokken percelen. Omwille van deze werkzaamheden worden de landbouwactiviteiten tijdelijk verstoord. In dit verband werd een overeenkomstprotocol afgesproken tussen Fluxys en de landbouworganisaties dat vooral handelt over de afspraken die noodzakelijk zijn om tijdens de aanleg- en exploitatiefase de hinder naar de agrarische uitbating te minimaliseren. Voor de tijdelijke hinder wordt een vergoeding betaald aan de betrokken landbouwers.

De bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden derhalve niet tot een aanpassing van het GRUP.

11. Bezwaarindieners wijzen op het drainerend effect van de leiding. Een indiener geeft de aanwezigheid aan van een drainerende grind- en zandlaag en de aanwezigheid van brongebied op zijn perceel, het valleigebied en het reliëf. Er wordt gevraagd wat straks de invloed zal zijn op de waterhuishouding van het perceel en de bodemkwaliteit? Aannemers zullen geen gelaagdheden van 10-15 cm terugzetten en/of herstellen.

In antwoord op dit bezwaar verwijst de Vlaamse Regering naar de plan-MER §3 Dicipline Water waar de kwetsbaarheid inzake de waterhuishouding en overstromingszones nader besproken en beoordeeld. Hierbij zijn er aanbevelingen opgenomen voor het RUP en voor de latere projectfase. Aanbevelingen op het RUP-niveau zijn doorvertaald in de voorschriften.

De Vlaamse Regering antwoordt dat in het plan-MER, met verwijzing naar de gekende aanpak voor aanleg van leidingen, is aangenomen dat bodemmateriaal in zelfde gelaagtheid wordt teruggeplaatst als dat het is uitgegraven.

Eventuele permanente effecten op de grondwaterhuishouding kunnen ook optreden omwille van het gebruik van bodemvreemde materialen ter stabilisering van de leiding. Uitspraken hierover kunnen enkel gedaan worden op projectniveau, daar deze afhankelijk zijn van de wijze van aanleg en geval per geval dienen bekeken te worden.

Impact op doorlatendheid wordt expliciet beoordeeld in § 3.5.1.1. in het MER en wordt als verwaarloosbaar beschouwd. Impact op grondwaterstromingsrichting wordt behandeld in §3.5.1.1. en als 'geen effect' beoordeeld. Er wordt geen negatief effect op waterhuishouding verwacht.

Deze bezwaren leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

12. In bezwaren, opmerkingen en adviezen wordt gewezen op de aanwezigheid van hoogstamboomgaarden en de intentie om een hoogstamboomgaard aan te planten.

Vlaamse Regering verwijst in antwoord op deze bezwaren, opmerkingen en adviezen naar het plan-MER: enkel in de voorbehouden zone (5 meter aan weerszijden van de leiding) geen diepwortelende bomen en struiken mogen voorkomen. Het beplanten van laagstamfruitbomen boven op de leiding kan wel. Het oprichten van gebouwen boven op een leiding is niet toelaatbaar.

De Vlaamse Regering motiveert dat bij de tracékeuze van de tracés percelen met een niet compatibel landbouwgebruik, zoals bijvoorbeeld landbouwbedrijven, boomgaarden met hoogstammige bomen, serres enz. maximaal ontzien werden. Aangezien de regio bekend staat om zijn talrijke fruitaanplanten, werd er tijdens de planfase ernaar gestreefd om deze te kruisen op de minst kwetsbare plaats.

Deze bezwaren, opmerkingen en adviezen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

13. In sommige bezwaren, en opmerkingen wordt gewezen op de aspecten gemoedstoestand met de onzekerheid, geen controle hebben op de werken en de onzekere toekomstige inrichting van het betreffende perceel. Die aspecten ontbreken in het plan-MER.

Bezwaren, opmerkingen en adviezen over veiligheid. In bezwaren geven bewoners aan dat de leidingstraat te dicht bij hun woningen komt en dit geeft een onveilig gevoel. Een bezwaarindiener duidt erop dat waterstof een kleurloos maar wel erg ontvlambaar en explosief gas is. Tevens gaat de leidingstraat onder een kleine landelijke weg met veel zwaar verkeer.

De Vlaamse Regering erkent dat de aanleg van een ondergrondse leiding als gevaarlijk kan worden ervaren en dat dit tot onbehagen en onzekerheid kan leiden bij bewoners. Daarnaast erkent de Vlaamse Regering dat het, in vergelijking met andere effecten, niet voor de hand ligt, om dit aspect te beoordelen. Niettemin werden in het plan-MER, dat integraal deel uitmaakt van voorliggend GRUP, de effecten van het plan op alle disciplines bestudeerd. De aspecten van gemoedstoestand en mentale gezondheid in het plan-MER werden besproken in de hoofdstukken §6.3.2. en §6.5.4. De aspecten rond psychosomatische klachten werden in het plan-MER besproken onder het hoofdstuk §6.5.3. (ruimtebeleving). De discipline mens-ruimtelijke aspecten omvat de effecten van de aanwezigheid en de werking van het planvoornemen op het wonen, het werken, de landbouwfunctie en de recreatie in de omgeving. Dikwijls hebben dergelijke effecten een sociaal-economisch karakter. Beoordelingscriteria inzake de discipline mens kunnen nooit volledig uit kwantitatieve grootheden bestaan door de complexiteit en het holistisch karakter van het studieobject. De beoordeling in de verschillende effectengroepen steunt daarom op objectieve criteria.

Inzake de veiligheid van deze installaties wordt er bovendien verwezen naar het koninklijk besluit van 19 maart 2017 betreffende de veiligheidsmaatregelen voor de oprichting en de exploitatie van installaties voor het vervoer van gasachtige en andere producten via pijpleidingen en naar de technische codes die op basis van dit koninklijk besluit van toepassing zijn. Rekening houdend met de maatregelen die genomen worden tijdens de aanleg van deze installaties, is het aantal incidenten tijdens de exploitatie uiterst beperkt. De grootste oorzaak is trouwens te wijten aan de uitvoering van werken door derden in de nabijheid van onze gasvervoerinstallaties waarvan Fluxys niet vooraf op de hoogte werd gebracht. Teneinde de veiligheid permanent te waarborgen, zijn deze installaties onderworpen aan een streng periodiek toezicht. De pijpleidingen worden regelmatig intern geïnspecteerd om zelfs de kleinste anomalieën op te sporen. De toezichtbeheerders voeren wekelijks controleopdrachten uit en een helikopter overvliegt regelmatig het netwerk van de pijpleidingen waarbij gebruikt gemaakt wordt van de nieuwste technologieën om de integriteit van het net en dus de veiligheid van de omgeving te garanderen. De uitbater van het net controleert bovendien 24u/24u de gasstromen in de installaties via teletransmissie en kan onder alle omstandigheden onmiddellijk ingrijpen. Wat betreft de interventie op het terrein, bestaat er een wachttol verzekerd door bekwame vaklui die uitgerust zijn met het nodige materieel.

Tenslotte voert Fluxys geregeld sensibiliseringscampagnes voor eigenaars en exploitanten van terreinen in de nabijheid van het net, alsook voor alle beroepsbeoefenaars van wie de

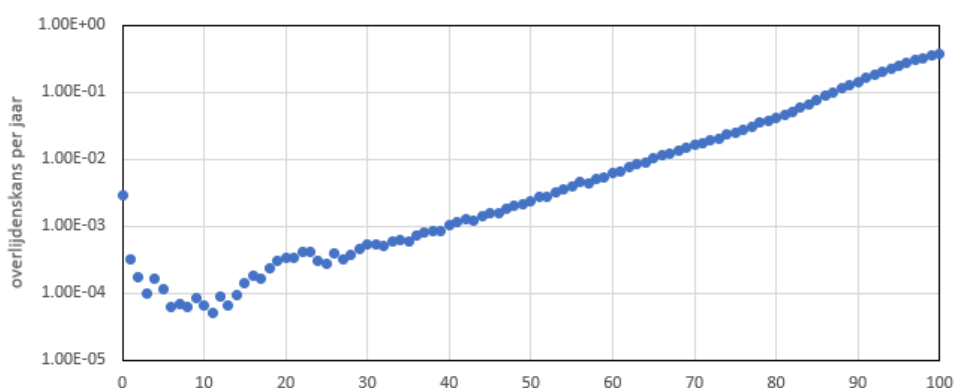
activiteiten risico's kunnen inhouden voor vervoersinstallaties, zoals aannemers. Dankzij deze brede waaier van maatregelen, zowel tijdens de aanleg als bij de exploitatie van de infrastructuur, kan Fluxys verzekeren dat de veiligheid van haar net - en dus van de omgeving - een absolute prioriteit is. De Technische Code legt Fluxys op om een risicoanalyse uit te voeren voor elke nieuwe leiding die gebouwd wordt, waarin we moeten aantonen dat we voldoen aan de criteria die ons daarbij door de federale overheid worden opgelegd. Deze criteria steunen op twee pijlers:

- Een kwalitatieve beoordeling van de trajectkeuze, waarbij de omgeving in kaart wordt gebracht en alle bijzondere punten én gevarenbronnen in kaart worden gebracht.
- Een kwantitatieve evaluatie van het risico, waarbij een plaatselijke overlijdenskans wordt bepaald. Die moet onder de 10^{-6} vallen voor woningen en onder de $5 \cdot 10^{-7}$ voor scholen, rusthuizen of ziekenhuizen.

Voor Glabbeek-Halen zal de risicoanalyse opgesteld worden in de projectfase. Als voorbeeld blijven onderstaande gelijkaardige leidingen ruim onder de grenswaarden.

- Bomaco Asse : DN600 op 66 bar : max. $1,4 \cdot 10^{-7}$
- Desteldonk - Opwijk : DN100 op 84 bar : max. $4 \cdot 10^{-7}$

Dat wil zeggen dat er per jaar een kans van ongeveer 2 à 3 op 10 miljoen is om te overlijden als gevolg van de aanwezigheid van de leiding/leidingstraat. Dat is een fractie van het gemiddeld overlijdensrisico (zie hieronder), meer bepaald minder dan 0,1%. (zie onderstaande grafiek gemiddeld overlijdensrisico per leeftijd)

Het is belangrijk te vermelden dat deze redenering wordt berekend op basis van een aantal aannames, gebruik makend van faalcijfers voor leidingen, waarvan enkel verwacht kan worden dat ze verbeteren doorheen hun levenscyclus (oudere leidingen worden uit dienst genomen, technologische vooruitgang enz.). Daarenboven neemt Fluxys tal van flankerende (niet-kwantificeerbare) maatregelen die het risico nog verder verlagen.

Deze bezwaren en opmerkingen leiden niet tot een aanpassing van het GRUP.

14. Bezwaren, opmerkingen en adviezen over stikstof. De leiding zou negatief bijdragen tot de stikstofuitstoot en in het bijzonder de gasgestookte elektriciteitscentrales omwille van methaanlekken.

De Vlaamse Regering verwijst naar het plan-MER waarin is verduidelijkt dat het planvoornemen niet rechtstreeks zal leiden tot een wijziging in emissies. De ondergrondse leiding vervoert gas en vloeistoffen die reeds onder druk staan wanneer ze in de leiding komen. Er wordt met andere woorden geen druk of compressie toegevoerd in de leiding/leidingstraat. Er is dan ook geen (noemenswaardige) uitstoot van stikstof bij de exploitatie van de leiding/leidingstraat. Voor het transport van gas bijvoorbeeld, staat het gas al reeds onder druk bij aankomst in de haven van Zeebrugge of bij andere ontvangstations.

In antwoord op dit bezwaar geeft de Vlaamse Regering aan dat (gasgestookte) elektriciteitscentrales niet het voorwerp zijn van het plan-MER, zij maken geen deel uit van het planvoornemen. Het milieueffectenonderzoek in het MER gaat niet verder terug in de aanvoerketen en onderzoekt dus niet de milieueffecten (o.a. emissies) van de ontginning of productie van de benodigde materialen afkomstig uit een globale economie. Er wordt verduidelijkt dat het bezwaar niet kadert in de stikstofproblematiek inzake het verlies aan biodiversiteit van de natuurgebieden in de buurt van de leidingstraat. In het plan-MER is het onderzoek voor CO₂ dus beperkt tot de (vermeden) emissies tijdens de exploitatiefase en de emissies ter plaatse tijdens de aanlegfase.

Deze bezwaren leiden niet tot een aanpassing van het GRUP of het plan-MER. Ter informatie wordt er verduidelijkt dat Fluxys Belgium - die de gasleiding zal uitbaten – sterk inzet om tegen 2035 als bedrijf klimaatneutraal zijn. Een eerste mijlpaal is om tegen 2025 de uitstoot van broeikasgassen te halveren ten opzichte van 2017. In 2022 haalden het bedrijf de kaap voor de methaanemissies in de vervoers- en opslagactiviteit. In de LNG-activiteiten van Fluxys zijn 3 bijkomende hervergassers met zeewater in aanbouw die de emissies van de terminal in Zeebrugge zullen verminderen. Specifiek voor ondergrondse leidingen gebeurt het volgende om tegen 2035 in de eigen activiteiten koolstofneutraal te zijn:

- Leak detection & repair campaigns
 - o Jaarlijkse inspectie met CHARM (CH₄ Airborn Remote Monitoring)
 - o Laser systeem gemonteerd onder een helicopter
- Bij interventies op het netwerk worden de emissies gelimiteerd door
 - o Optimale verbruik van gas in het leidingdeel
 - o Inzet van mobiele hercompressie en/of clean enclosed burners
 - o Inzet van kleine mobiele flares

15. De provincie Limburg adviseert om een bijzonder artikel op te nemen met een grafische aanduiding ter hoogte van de waterlopen.

De Vlaamse Regering beantwoordt dit advies door te verduidelijken dat het voorliggend GRUP niet als doel heeft om voorwaarden of bepalingen op te leggen aan waterlopen. Het is niet gebruikelijk om op een grafisch plan elementen op te nemen louter ter informatie. De waterlopen zijn anderzijds reeds als informatie opgenomen op de kaarten in de toelichtingsnota. Het extra grafisch aanduiden van de waterlopen lijkt bovendien weinig meerwaarde te hebben heeft ten opzichte van de juridisch vastgelegde 'Atlas der waterlopen' en de Vlaamse Hydrologische atlas. Het GRUP wijzigt immers niets aan de

sectorale en geldende wetgevingen inzake de waterlopen. Het GRUP voorziet geen wijziging aan de ligging van deze waterlopen.

Dit advies leidt niet tot een aanpassing van het GRUP.

16. Een bezwaarindiener stelt voor om stedenbouwkundige beperkingen over de breedte en realisatie (bvb geen gebruik van een open sleuf) van de leidingstraat op kaart aan te duiden.

De Vlaamse Regering verwijst naar de stedenbouwkundige voorschriften waar de locaties waarvoor een verbod op aanleg in open sleuf geldt, zijn opgesomd. De stedenbouwkundige voorschriften moeten in hun samenhang worden gelezen met het grafisch plan, vermits zij één geheel vormen. De Vlaamse Regering is van oordeel dat een aanduiding in de stedenbouwkundige voorschriften een rechtszekere aanpak is. Daar kan nog aan worden toegevoegd dat het bewust om een principieel verbod gaat, zonder dat daarbij concrete aanduidingen worden gegeven voor de aanlegtechniek, noch over de exacte lengte van deze techniek. Deze werkwijze maakt het mogelijk om in de aanlegfase de meest optimale en uitvoerbare techniek te kiezen en de impact op de omgeving te beperken. De stedenbouwkundige voorschriften garanderen op die manier tegelijk een zekere graag van flexibiliteit in de uitvoering en duidelijk over het principieel verbod op de opensleuftechniek.

Dit bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het GRUP.

17. De Limburgse milieukoepel vraagt om de aansluitende leidingen in Glabbeek en Halen aan te duiden.

De Vlaamse Regering verduidelijkt dat het grafisch plan beperkt is tot de percelen waar de aanleg van leiding wordt mogelijk gemaakt. De aansluitende leidingen in Glabbeek en Halen reeds grafisch zijn aangeduid door het Artikel 2 'Gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en nutsvoorzieningen'. Deze vlakvullende aanduidingen zijn het start-en eindpunt voor de leidingstraat en bijgevolg de aansluiting op het hoofdaardgasleiding Herent – Dalhem en de te injecteren as Tessenderlo – Diest.

Dit bezwaar leidt niet tot een aanpassing van het GRUP.

Juridisch kader

Dit besluit sluit aan bij de volgende regelgeving:

- Het besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997 houdende de definitieve vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij het decreet van 17 december 1997 wat de bindende bepalingen betreft en op de besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003 en 17 december 2010 houdende de definitieve vaststelling van een herziening van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, bekrachtigd bij de decreten van 19 maart 2004 respectievelijk 25 februari 2011, wat de bindende bepalingen betreft;

- Het koninklijk besluit van 3 april 1979 houdende de vaststelling van het gewestplan Hasselt-Genk, en latere wijzigingen.
- Het koninklijk besluit van 24 maart 1978 houdende de vaststelling van het gewestplan Tienen-Landen, en latere wijzigingen.
- Het ministerieel besluit van 11 januari 1994 tot definitieve aanduiding van het beschermd stads- en dorpsgezicht “Hoeve en poortgebouw abdij Mariëndal met omgeving” te Halen

Initiatiefnemer

Dit besluit wordt voorgesteld door de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Na beraadslaging,

DE VLAAMSE REGERING BESLUIT:

Artikel 1. Het bij dit besluit gevoegde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Leidingstraat Glabbeek-Halen' in Glabbeek, Kortenaken, Geetbets en Halen wordt definitief vastgesteld.

De normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

1. bijlage I, het grafisch plan;
2. bijlage II, de stedenbouwkundige voorschriften bij het grafisch plan.

De niet-normatieve delen van dit gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan zijn bij dit besluit gevoegd als:

3. bijlage IIIa. Toelichtingsnota – tekst
4. bijlage IIIb. Toelichtingsnota – kaarten
5. bijlage IV. Register planbaten, planschade, kapitaalschade en gebruikersschadecompensatie
6. bijlage V. Plan-MER

Artikel 2. De Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, is belast met de uitvoering van dit besluit.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Jan JAMBON

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR